

VÝBOR REGIONŮ
ŘEDITELSTVÍ E – Horizontální politiky a sítě
ŘEDITELSTVÍ C – Poradní práce, komise COTER

Informační poznámka k cílené konzultaci k nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se vytváří nástroj pro propojení Evropy
KOM(2011) 665 v konečném znění

Současná finanční, hospodářská a politická krize poukázala na to, že pro vytváření růstu a nových pracovních míst, zajišťování mobility osob i zboží napříč Evropou, dokončení integrace jednotného trhu a hospodářské, sociální a územní soudržnosti EU je zapotřebí dalších investic v oblasti infrastruktury.

Jako odpověď na tyto výzvy Komise navrhuje, aby příští víceletý finanční rámec pro období 2014–2020, ohlášený dne 29. června 2011, umožňoval vytvoření nového integrovaného nástroje v oblasti infrastruktury – nástroje pro propojení Evropy. Ten bude EU využívat při investicích do prioritních oblastí dopravy, energetiky a telekomunikací. Dne 19. října 2011 předložila Evropská komise svůj konečný návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se vytváří nástroj pro propojení Evropy, KOM(2011) 665.

Rozpočtové prostředky nástroje pro propojení Evropy ve výši 50 miliard eur budou použity na financování projektů, které doplní chybějící články evropské energetické, dopravní a digitální páteře. Zaslouží se rovněž o to, že ekonomika Evropy bude ekologičtější, protože bude v souladu se strategií Evropa 2020 podporovat čistější druhy dopravy a vysokorychlostní širokopásmová připojení a usnadňovat využívání energie z obnovitelných zdrojů. Financování energetických sítí navíc povede k další integraci vnitřního energetického trhu, ke snížení energetické závislosti EU a k lepšímu zabezpečení dodávek energie. Důrazem na inteligentní, udržitelné a plně propojené dopravní, energetické a digitální sítě přispěje nástroj pro propojení Evropy k dobudování jednotného evropského trhu.

Komise vybrala projekty, u nichž mohou mít dodatečné investice EU největší dopad. Očekává především, že investice v rámci nástroje pro propojení Evropy dodají projektům v oblasti infrastruktury na důvěryhodnosti a sníží jejich rizikový profil, čímž zapůsobí jako katalyzátor dalšího financování ze soukromých a veřejných zdrojů. Je to poprvé, co Komise navrhuje – v souladu se svým závazkem k vytváření synergií a zjednodušování pravidel – jediný finanční nástroj pro sítě ve všech třech odvětvích.

Cílem společného rámce a jediného finančního nástroje pro propojení Evropy je zjednodušení stávajícího rámce EU pro financování infrastruktury transevropských sítí.

.../...

Evropská komise zaprvé usiluje o zajištění jednotného přístupu k financování projektů EU ve všech třech odvětvích (doprava, energetika a telekomunikace).

Zadruhé se Evropská komise domnívá, že společný rámec nástroje pro propojení Evropy pro projekty v oblasti infrastruktury přinese úspory z rozsahu díky snížení administrativních nákladů, účinnějšímu využívání zdrojů a vyšším výnosům v důsledku těchto součinností.

Kromě toho vytvoří transparentnější, komplexnější a jednodušší přístup k financování Evropskou unií, což by mělo pomoci podpořit atmosféru příznivou investicím schopnou přilákat finanční prostředky ze strany soukromého sektoru, potřebné k plnění cílů EU. Tato iniciativa navíc umožní spolupráci mezi třemi uvedenými odvětvími, což zlepší výměnu osvědčených postupů. To s sebou přinese zlepšení účinnosti a účelnosti financování EU ve všech investičních odvětvích.

Nástroj pro propojení Evropy: doprava

Prostřednictvím nástroje pro propojení Evropy budou uskutečněny investice ve výši 31,7 miliardy eur do podpory modernizace evropské dopravní infrastruktury, vybudování chybějících spojení a odstranění úzkých míst. Zhruba 10 miliard eur z této částky bude vyčleněno z Fondu soudržnosti na investice do dopravních projektů v zemích, které tohoto fondu využívají. Zbývajících 21,7 miliardy eur bude k dispozici na investice do dopravní infrastruktury všem členským státům.

Dopravní systémy v Evropě se tradičně vyvíjely na vnitrostátní bázi, a nejsou proto plně připraveny na mobilitu zboží a osob napříč Evropou. Pro plnění cílů jednotného trhu, politiky soudržnosti a strategie Evropa 2020 je proto naprosto zásadní rozvoj nadnárodních dopravních koridorů. Evropská komise proto vymezila celoevropskou „hlavní síť“, tvořenou multimodálními koridory určenými pro přepravu nákladů a cestujících s vysokou účinností a nízkými emisemi. Investice pomohou zlepšit účinnost a udržitelnost stávající infrastruktury a vybudovat chybějící spojení a odlehčit úzkým místům.

Nástroj pro propojení Evropy: energetika

Komisi předložený návrh nařízení o hlavních směrech pro provádění evropských priorit v oblasti energetické infrastruktury vymezuje dvanáct prioritních koridorů a oblastí, čtyři v každém z následujících odvětví: přeprava elektřiny a zemního plynu (včetně zavedení inteligentních sítí), elektrické dálnice a přeshraniční síť pro přepravu oxidu uhličitého.

Rozvoj samotných elektrických a plynárenských sítí bude stát do roku 2020 odhadem 200 miliard eur. Komise předpokládá, že polovinu této celkové investice bude financovat trh, zatímco druhá polovina si vyžádá veřejné opatření k navýšení nezbytných investic prostřednictvím pákového efektu.

Nástroj pro propojení Evropy: telekomunikace

U telekomunikačních sítí je hlavním cílem EU odstranění digitálních úzkých míst, která brání dokončení jednotného digitálního trhu. K dosažení tohoto cíle zamýšlí EU vytvořit celou širokopásmovou síť a zavést klíčové platformy infrastruktury digitálních služeb, které umožní souvislé digitální rozšíření evropských veřejných služeb. Obě tyto sítě mají zásadní význam pro plnění cílů digitální agendy EU a pro podporu cíle inteligentního růstu strategie Evropa 2020. Jak bylo uvedeno výše, investice potřebné k dosažení těchto cílů do roku 2020 jsou odhadovány minimálně na 270 miliard eur. Evropská komise se však domnívá, že bez veřejné intervence nepřekročí investice soukromého sektoru skromných 50 miliard eur. Jelikož má sociální přínos investic do digitálních infrastruktur takový význam jak pro občany Evropy, tak pro společný trh, má veřejná intervence zásadní význam pro stimulaci trhu.
